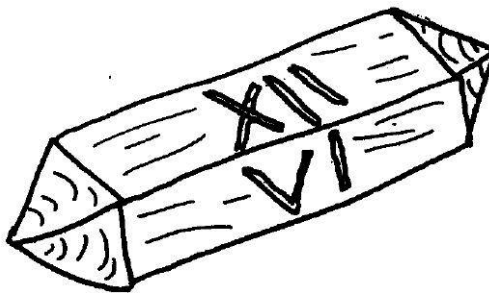

SNIT DIN EGEN NIX; Dolk-aktivitet

Oversættelse til dansk:

NIX var et spil, som var meget udbredt blandt børnene, der boede langs med Glomma. Glomma er en stor elv/flod, som løber i det Sydøstlige Norge bl.a. nær Oslo og ud ved Fredrikstad i Oslofjordens munding. Der vokser mange træer, især gran, fyr og birk. Der var derfor mange savværker langs med elven. Savværkerne havde rigeligt med gratis materialer til børnene, så legen kostede kun indsatsen. Beskrivelsen af legen er fra stedet Borge fra 1920-erne.

MAN GØR SÅLEDES: En NIX skal have spidse ender - se tegning.

Hvis du har en gren, begynder du med at snitte grenen firkantet i ca 13 cm's længde. Grenen er noget længere, for at have noget at holde i. Så snitter du skråt i den ende, hvor NIX'en blevet firkantet, så du har en lille pyramide der, med 4 ens trekantede. Skær NIX'en over ca 14 cm fra "pyramiden" og snit en "pyramide" i den anden ende.

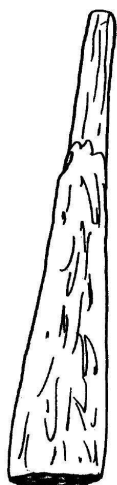
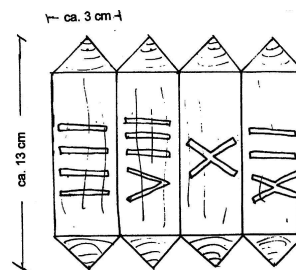
Sæt tal på:

Store spejdere, som er gode med dolken: Snit romertal (se tegning)

III = 4, VIII = 8, X = 10 og XII = 12.

Grønsmutter og andre, som ikke er så træuede: Skriv almindelige tal eller romertal på med tusch.

Skriv evt. dit navn på.

Når man skal spille NIX, har man brug for et boldtræ. Det lavede børnene også selv tidligere af det yderste af granstammen, der var savet igennem på langs, og hvor barken sidder på den runde side af træstykket (vi kalder det skaller på dansk). De brugte de træstykker, fordi der var skarpe kanter på. Man kan bruge et købt boldtræ eller bruge en gren der er ca. 60 cm lang til at slå med.

SPILLEREGLER:

NIX-en blev lagt på noget hårdt og fast, gerne en flad sten, og så gjaldt det om at ramme toppen af en af de spidse ender. Rammer man godt, så svirrer NIX-en både højt og langt. Hold øje med den, så I ikke rammes. - Det tal, som vender opad, når NIX-en er landet, er point til den, der har slået - skriv ned i sandet, på papir eller husk tallet. Hvis du ikke rammes, må du vente til det igen, bliver din tur til at slå. Man slår efter tur. Den som har flest point, f.eks. efter 5 omgange har vundet.

Der er ikke begrænset deltagerantal.

MATERIALER: En gren ca. 13,5 cm i omkreds og mindst 20 cm lang ELLER en firkantet pind ca. 3 cm på hver side og ca. 20 cm lang. Grene til boldtræ.

Dolke, evt. slibesten, lille sav, stor hasesaks, lille hasesaks, evt. økse, tusch. Kost til at feje spåner op med, fejeblad. Plaster, mm.

Aktiviteten er afprøvet med godt 25 grønsmutter (8-10-årige piger) på en gang. Det er en fin regnvejaktivitet, når man har en god kost. Pigerne lavede hver sin NIX. Det er fin træning i at bruge dolken, og så får de noget andet med sig end blot en spidset pind.

Alternativt kan man udstyre deltagerne med færdig NIX og boldtræ og lade dem spille.

Vejledningen fik jeg på Fredrikstad museum, Sydøstnorge sommeren 2010. Jeg har fået museets tilladelse til at publicere ideen på relevante hjemmesider. Se evt. også den norske udgave.

Bigger, De grønne pigespejdere i Næstved, juli 2011